

STUDIEGIDS 2020-2021 VOLTijd

KOOPLEIDING

LERARENOPLEIDING
TILBURG

Inhoud

Inleiding	2
Hoofdstuk 1 Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT).....	3
1.1 Missie	3
1.2 Organisatie	3
Hoofdstuk 2 Visie op leraarschap	3
Hoofdstuk 3 Het studieprogramma	4
3.2 Inhoud en samenhang programma	5
3.3 Studielast	5
3.4 Opbouw van de opleiding.....	6
Hoofdstuk 4 Begeleiding en (extra) ondersteuning	6
4.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	7
4.2 De begeleiding op de werkplek	7
4.4 Extra ondersteuning	8
Hoofdstuk 5 Toetsing en beoordeling	8
5.1 Bekwaamheidseisen	8
5.2 Examencommissie	9
5.3 Eerder verworven competenties	9
5.4 Beoordeling en cijferregistratie.....	9
5.5 Getuigschrift en diplomering	9
Hoofdstuk 6 Wat je naast je studie kan doen binnen FLOT.....	10
6.1 Inspraak & invloed.....	10
6.2 Studieverenigingen.....	10
Hoofdstuk 7 Contactgegevens FLOT	11
Beschrijving Onderwijseenheden	12
Professioneel Handelen hoofdfase – Professioneel Handelen afstudeerfase.....	12
Onderwijs verzorgen	13
Algemeen	13
Reflectieve leraar	16
Vakdidactiek A en B	19

Inleiding

Welkom bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)! Leraar zijn is een prachtig beroep. FLOT wil de best denkbare leraren opleiden vanuit het besef dat de leraar het verschil kan maken voor elke leerling.

In deze studiegids vind je informatie over alle onderwijseenheden uit het programma.

Algemene informatie over studeren bij FLOT kun je vinden op onze website. Raadpleeg daarnaast regelmatig de actuele informatie op de [portal](#). Hier is onder andere rooster, uitgewerkte informatie bij de onderwijseenheden en overige informatie over de opleiding te vinden. Naast de studiegids en de portal kun je voor vragen of informatie natuurlijk ook terecht bij de studieloopbaanbegeleider, andere opleiders en studiegenoten.

De formele regels die van toepassing zijn op jouw opleiding zijn vastgelegd in de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#). De OER is onderdeel van het studentenstatuut, waar je meer kunt lezen over je rechten en plichten als student van Fontys. Het studentenstatuut vind je op [deze pagina](#).

We wensen je een mooie en succesvolle studietijd toe.

Namens het gehele team van FLOT,
Hanny van Geffen
Directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Als gevolg van de Corona situatie is er sprake van een verschuiving van meer offline (op locatie) naar online onderwijs en toetsing. Mede hierdoor kan het zijn dat gedurende het studiejaar een toetsvorm verandert. Eventuele omzettingen vinden plaats in overleg met de examencommissie, een procedure hiervoor zal tijdig beschikbaar zijn.

Hoofdstuk 1 | Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)

1.1 Missie

We beschouwen het als onze missie om de best denkbare leraren op te leiden, zodat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. We gaan uit van talentontwikkeling: ieder mens heeft zijn eigen talenten en wordt gedreven door de behoefte om zich voortdurend te ontwikkelen. Respect voor de persoon en de eigen ontwikkelingsmogelijkheden is uitgangspunt voor de leraren die bij FLOT worden opgeleid (*FLOT Focus 2016-2021*).

1.2 Organisatie

Binnen FLOT worden negentien lerarenopleidingen op bachelor niveau aangeboden. Daarnaast heeft FLOT een niet-educatieve bacheloropleiding Toegepaste Wiskunde. De uitvoering van onderwijs vindt plaats in drie clusters: alfa, bèta+ en gamma. Een meer gedetailleerde omschrijving van hoe de organisatie is opgebouwd vind je in het organigram op de [portal](#).

Hoofdstuk 2 | Visie op leraarschap

Je hebt voor een lerarenopleiding van FLOT gekozen omdat je een goede leraar wil worden. Goed onderwijs begint bij goede leraren. Daarom doen we er bij FLOT dan ook alles aan om de best mogelijke leraren op te leiden.

Wat maakt een leraar tot een goede leraar? Bij FLOT beschouwen we vijf pijlers als cruciale factoren voor goed leraarschap.

Figuur 1) De Pijlers en de Plus

Een sterke theoretische basis

Oog voor elke leerling

Een kritisch-reflectieve en onderzoekende houding

Een initiatiefrijke professional

De praktijk is uitgangspunt van het leren

Figuur 2) De centrale pijler in de plus

Een kritisch-reflectieve en onderzoekende houding

De derde pijler, een kritisch-reflectieve en onderzoekende houding, staat centraal in de plus. Deze pijler is het belangrijkste ontwikkelinstrument voor een leraar. Je leert van je ervaringen te leren (reflectieve houding) en vanuit verschillende perspectieven naar je eigen handelen en dat van anderen te kijken (kritische houding). Ook het leren onderzoeken, verantwoorden en veranderen van de eigen praktijk en het eigen handelen (onderzoekende houding) krijgt binnen deze pijler vorm. Na de studie komen deze vaardigheden ook van pas om je blijvend te professionaliseren. Vandaar dat dit de centrale pijler is in het onderwijsprogramma van FLOT.

Meer informatie over de pijlers lees je op onze [website](#).

Hoofdstuk 3 | Het studieprogramma

In dit hoofdstuk zetten we in hoofdlijnen het studieprogramma uiteen.

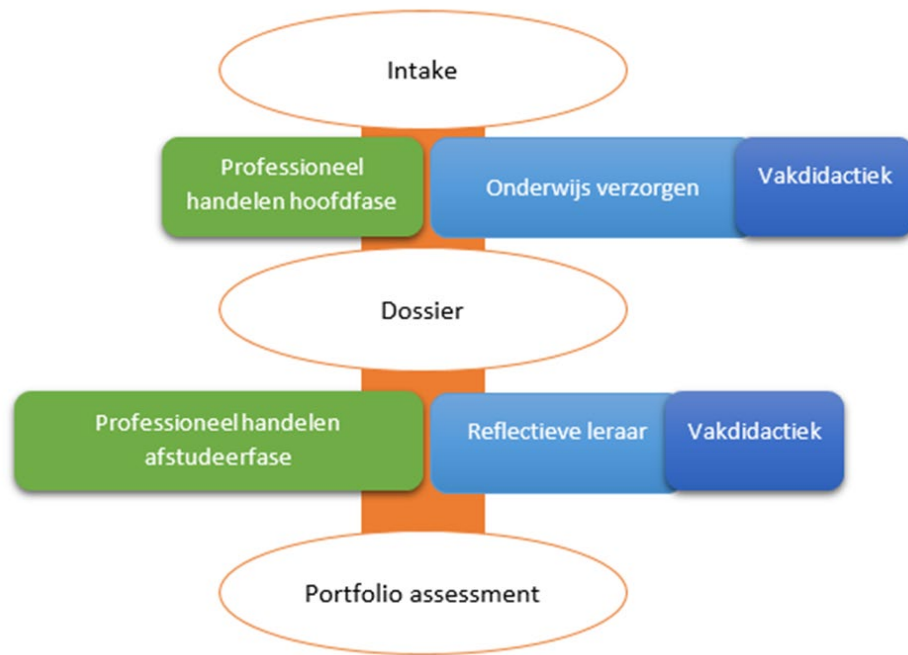
Tijdens de kopopleiding word je binnen één jaar tweedegraads docent. De kopopleiding is een verkorte voltijd bacheloropleiding.

3.1 Uitgangspunten van de kopopleiding

De kopopleiding kent de volgende uitgangspunten wat betreft het leren op de werkplek (stage) en de theorie (kennisbasis):

- Constructivistische koppeling van theorie en praktijk (werkplekleren als authentieke leersituatie);
- Zelfverantwoordelijk leren door vraagsturing, met toenemende verantwoordelijkheid voor eigen studieprogramma;
- Een reflectieve leerlijn (zoals ook de vijfde pijler in de FLOT-plus) als verbindende leerlijn tussen theorie en praktijk (persoonlijke professionele ontwikkeling);
- Opleiden vanuit de bekwaamheidseisen onderwijspersoneel en de Generieke Kennisbasis;
- Uitbouw werplekleren in toenemende omvang en complexiteit;
- Leervragen gebaseerd op gekozen uitstroomprofiel (sector) en gewenste eigen profilering (bijvoorbeeld ICT, Zorg). Verantwoording naar begeleider vanuit de school en naar lerarenopleider.

De uitwerking van het opleidingsconcept komt nadrukkelijk tot uiting in het studieprogramma waarin de student mogelijkheden heeft om eigen accenten te geven.

Figuur 1: Opbouw van het kop studiejaar Professioneel handelen (stage – groen) en Algemene didactiek (paars en genoemde toetsmomenten)

3.2 Inhoud en samenhang programma

Binnen de kopopleiding zijn de volgende leerlijnen te herkennen:

Leerlijn Professionele Vorming en Algemene Didactiek | Leerlingen verdienen bekwame en gekwalificeerde docenten die onderwijs geven dat uitdaagt, uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met eventuele beperkingen. Als leraar begeleid je leerlingen in hun ontwikkelproces en zoek je naar mogelijkheden om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Hier heb je een breed pedagogisch, algemeen didactisch en organisatorisch palet voor nodig. Het vraagt om een stevig theoretisch fundament, zoals je dat ook kunt teruglezen in de 'generieke kennisbasis tweedegraads lerarenopleidingen'.

Leerlijn Vakdidactiek | Binnen de leerlijn vakdidactiek leer je om de vakinhoud op meerdere manieren uit te leggen, aansluitend bij de behoeften of kenmerken van bepaalde leerlingen. Hierbij hoort ook de wijze van toetsing van een schoolvak. Een vreemde taal moet bijvoorbeeld anders aangeleerd en getoetst worden dan wiskunde.

Leerlijn Werkplekleren | Gedurende de opleiding leer je in de praktijk. Dit gebeurt in de vorm van een stage. Tijdens de stage is de beroepspraktijk het uitgangspunt van het leren. Je ontwikkelt jezelf als docent door in de school te handelen en daarbij relaties te leggen tussen de meer theoretische uitgangspunten en praktijk die je tegenkomt. Tijdens stages krijg je steeds meer verantwoordelijkheden als leraar in de school en word je voorbereid op het zelfstandig lesgeven en functioneren binnen een school.

3.3 Studielasting

Studielasting wordt in het hoger onderwijs aangegeven in EC's. EC staat voor European Credit (voorheen studiepunt) en komt overeen met een gemiddelde studielast van 28 uur. De daadwerkelijke studielast is

afhankelijk van voorkennis, ervaring en studietempo. Onder studiebelastingen (sbu) vallen contacturen met docenten (zowel in lessen als bij groeps- of individuele begeleiding), intervisie, overleg en activiteiten op de werkplek in de praktijk, onderzoek, het uitvoeren van opdrachten en presentaties en individuele studietijd.

Iedere periode wordt via een rooster op de portal van FLOT bekend gemaakt wanneer colleges plaatsvinden. Deze en nog meer algemene informatie over studeren (handleidingen, protocollen, etc.) bij FLOT kun je terugvinden op de [portal](#).

3.4 Opbouw van de opleiding

Onderstaand is een schematische weergave gegeven van de kopopleiding.

Professionele Vorming en Algemene didactiek		Stage
Onderwijs verzorgen (algemene didactiek) 364 SBU -13EC PORTFOLIO <i>Wat moet je leren over jezelf en lesgeven? Wat moet je weten over jezelf, de klas, de leerlingen en lesgeven?</i> Vakdidactiek A (bij eigen vak of de module vakdidactisch ontwerpen A) 140 SBU – 5 EC PORTFOLIO	Periode 1 en 2	Professioneel handelen hoofdfase 336 SBU – 12EC WERKPLAN, STAGEPORTFOLIO EN CRITERIUM GERICHT INTERVIEW (CGI)
Reflectieve leraar (algemene didactiek) 280 SBU – 10 EC PORTFOLIO ASSESSMENT <i>Wat heb jij nodig om een goede docent te zijn? Wat kun jij doen om een goede docent te worden?</i> Vakdidactiek B (bij eigen vak of de module vakdidactisch ontwerpen B) 140 SBU – 5 EC PORTFOLIO	Periode 3 en 4	Professioneel handelen afstudeerfase 420 SBU – 15 EC WERKPLAN, STAGEPORTFOLIO EN CRITERIUM GERICHT INTERVIEW (CGI)

Hoofdstuk 4 | Begeleiding en (extra) ondersteuning

Tijdens de studie vindt er begeleiding plaats door verschillende opleiders. Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende vormen van begeleiding. Iedere opleiding binnen FLOT wordt uitgevoerd door een deskundig en enthousiast opleidingsteam. Een opleider verzorgt onderwijs, geeft feedback op het leren op de werkplek en beoordeelt.

4.1 Studieloopbaanbegeleiding

Studieloopbaanbegeleiding richt zich op alles wat je in je persoonlijke ontwikkeling nodig hebt om zelf je (studie)loopbaan te plannen, te sturen, om je opleiding succesvol af te ronden met (delen van) een getuigschrift en om zelfsturend te zijn in de voorbereiding op je beroepsloopbaan.

De begeleiding richt zich dan ook op:

- **Studievoortgang** | Dit gaat over je studieplanning, het analyseren van eventuele studieproblemen, je leerproces en je zelfsturend vermogen.
- **Loopbaanontwikkeling** | Jouw wensen, ambities, talenten, welk type werkomgeving bij je past (BGO/AVO) en de professional die je wil worden staan centraal.
- **Professionele ontwikkeling** | Dit richt zich op het ontwikkelen van een professionele identiteit en beroepshouding, waarbij de aandacht uitgaat naar het behalen van de bekwaamheidseisen op vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch niveau.

Het uitgangspunt is dat jij als student zelf verantwoordelijk bent voor je leerproces, leer- en loopbaanvragen, zelfreflectie en het vergroten van je zelfsturend vermogen. De begeleiding van je studieloopbaanbegeleider is erop gericht je proactief te ondersteunen bij het maken van je eigen keuzes, zoals het (al dan niet) gebruik maken van het onderwijsaanbod, het inzetten van de werkplek, de planning, aanpak en de voortgang van de studieloopbaan en je professionele ontwikkeling.

4.2 De begeleiding op de werkplek

De instituutsopleider | De instituutsopleider is een opleider van FLOT en is meestal verbonden aan een specifieke stageschool. Hij neemt de procesbegeleiding vanuit FLOT voor zijn rekening van alle FLOT-stagiaires binnen de stageschool, ongeacht de specifieke opleiding van de student. De instituutsopleider bezoekt tenminste eenmaal een les. Lesbezoek, intervisie en themabijeenkomsten vinden op donderdag plaats. De formele eindverantwoordelijkheid voor de beoordeling van de stage ligt bij de instituutsopleider, in goede samenspraak met de betrokken werkplekbegeleider en schoolopleider.

De werkplekbegeleider | De werkplekbegeleider is een ervaren docent in het vakgebied van de student op de werkplek. Hij neemt de dagelijkse, inhoudelijke en didactische begeleiding van de student voor zijn rekening en stimuleert de ontwikkeling van de student in het beroep.

De schoolopleider | De schoolopleider is de spil tussen de school en FLOT. Hij is verbonden aan de stageschool en coördineert de stages van alle FLOT-studenten binnen de stageschool. Dit geldt voor de grotere stagescholen. Voor stagescholen met weinig FLOT-studenten en scholen die wat verder buiten de regio liggen geldt dat de instituutsopleider direct communiceert met de werkplekbegeleider.

Voor meer informatie over werkpleklernen en stage, raadpleeg de [portal over werkpleklernen](#).

4.3 Taalwerkplaats

In de opleiding en in je toekomstige beroep zijn er allerlei taken waar taal bij komt kijken. Indien je begeleiding nodig hebt bij met problemen rondom taal, kun je contact opnemen met de [Taalwerkplaats](#). Een aantal taalexperts kan gerichte (individuele) begeleiding bieden bij de uitvoering van taken zoals:

- het schrijven van verslagen, rapportages en scripties;

- het samenstellen van taalportfolio's;
 - het lezen van studieteksten;
 - het verzorgen van presentaties.

Heb je hulp of advies nodig bij het uitvoeren van dit soort taken of wil je van gedachten wisselen met een expert over een talige kwestie, dan ben je van harte welkom bij de [Taalwerkplaats](#).

4.4 Extra ondersteuning

Als Fontysstudent heb je recht op extra ondersteuning tijdens je studie.

Studentendecanen adviseren en verlenen hulp bij studieproblemen en problemen van persoonlijke aard, voor zover daardoor de studie wordt beïnvloedt. Denk bijvoorbeeld aan studeren i.c.m. bijzondere omstandigheden, taalondersteuning, hulp bij bezwaar- en beroepschriften en/of studieovertraging. Een studentendecaan is onafhankelijk van de opleiding en heeft geheimhoudingsplicht.

Studentenpsychologen kunnen ondersteuning bieden wanneer er klachten, zorgen of problemen zijn waar je niet direct een oplossing voor ziet. Denk hierbij aan onderwerpen die invloed hebben op het studie(verloop), zoals concentratieproblemen, tentamenvrees en slaapproblemen. Een studentenpsycholoog is onafhankelijk van de opleiding en heeft geheimhoudingsplicht.

Studie- en beroepskeuzeadviseurs bieden hulp bij het maken van een (andere) studiekeuze. Studenten kunnen bij hen terecht voor een individueel begeleidingstraject of een traject waarbij samengewerkt wordt met andere studenten in een workshop 'studiekeuze' of 'solliciteren'.

Voor meer informatie: raadpleeg de [Dienst Studentenvoorzieningen](#).

Hoofdstuk 5 | Toetsing en beoordeling

5.1 Bekwaamheidseisen

Het beroep van leraar vraagt veel; lesgeven, leerlingen begeleiden in hun persoonlijke ontwikkeling en hen inspireren. Ook kan het samenwerken met collega's en ouders een onderdeel van je taak zijn. Wat leraren precies moeten kennen en kunnen staat omschreven in de 'bekwaamheidseisen onderwijspersoneel'. Je vindt een overzicht van de bekwaamheidseisen op de portal van de Kopopleiding. Je mag dit document opvatten als bijlage bij deze studiegids. De toetsing van je professionele vorming is hierop gebaseerd.

Er wordt op verschillende manieren getoetst. Toetsen geven informatie over vorderingen in het behalen van de bekwaamheidseisen en worden ingezet om na te gaan of je geschikt bent voor het leraarschap. Je persoonlijke ontwikkeling en groei in je professionele handelen staan centraal. Ook feedback krijgen van medestudenten en experts is onderdeel van het leerproces. Soms vindt toetsing ook in de praktijk plaats, denk bijvoorbeeld aan de stagebeoordeling.

De toetsvorm is per onderwijseenheid bepaald en opgenomen in de modulewijzers van de Kopopleiding.

5.2 Examencommissie

De examencommissie is een wettelijk voorgeschreven commissie die verantwoordelijk is voor het borgen van de kwaliteit van toetsen en examens. In de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#) staan belangrijke regels van de opleiding beschreven. Deze regels zijn op alle studenten van toepassing. Soms zijn er zwaarwegende omstandigheden die een verzoek tot uitzondering op die regels kunnen rechtvaardigen. De examencommissie beoordeelt deze verzoeken. De examencommissie heeft een centraal e-mailadres voor het indienen van verzoeken en het stellen van vragen: examencommissieflot@fontys.nl. Meer informatie kun je vinden op de [portal](#).

5.3 Eerder verworven competenties

Denk je in aanmerking te komen voor een vrijstelling op basis van eerder verworven competenties (EVC's)? Bespreek dit met je studieloopbaanbegeleider. Je kunt zelf de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#) en de pagina '[Vrijstellingen](#)' van de examencommissie raadplegen voor meer informatie.

5.4 Beoordeling en cijferregistratie

Termijn | De resultaten van een toets worden gewoonlijk binnen 10 werkdagen na de toetsdatum bekend gemaakt. Wanneer daarvan wordt afgeweken, word je vooraf geïnformeerd. De resultaten worden verwerkt in [ProgRESS](#) (het cijferregistratiesysteem). Wanneer daarvan wordt afgeweken, word je vooraf op de hoogte gesteld. Voor portfolio's kan de uitslag van toetsing langer duren, tot maximaal 20 werkdagen.

Inzage | Om de door jou gemaakte toets en bijbehorende beoordelingsnormen in te zien maak je binnen 10 werkdagen na het bekendmaken van de beoordeling een afspraak met de betrokken opleider. Voor sommige toetsen wordt een centraal inzagemoment geroosterd. Dit wordt door de opleiding bekendgemaakt.

Voorwaarden | Er kunnen voorwaarden gesteld worden aan deelname van een onderwijseenheid of toets. Deze zijn vermeld in de OER of in de studiegids van je opleiding. Een voorbeeld hiervan is dat bij deelname aan een stage de voorafgaande stage behaald moet zijn. Ook wanneer je je moet inschrijven voor deelname aan een onderwijseenheid of een toets is dat vermeld in de OER of in de studiegids van je opleiding.

De onderwijseenheden, die jouw studieprogramma vormen, zijn in een overzicht opgenomen als bijlage bij de OER en in ProgRESS. Bekijk je cijferoverzicht regelmatig, zodat je in de gaten houdt of al je behaalde cijfers zijn geregistreerd.

5.5 Getuigschrift en diplomering

Als je aan de verplichtingen van de opleiding hebt voldaan krijg je op de volgende momenten een getuigschrift uitgereikt tijdens de diploma-uitreiking in september.

Je mag de titel Bachelor of Education (BEd) gebruiken na afronding van de opleiding. Je bent dan bevoegd om les te geven aan:

- het vmbo (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs),
 - de eerste drie klassen van het havo (hoger algemeen voortgezet onderwijs)

- de eerste drie klassen van het vwo (voorbereidend wetenschappelijk onderwijs)
- het bve-veld (beroeps- en volwasseneneducatie).

Hoofdstuk 6 | Wat je naast je studie kan doen binnen FLOT

6.1 Inspraak & invloed

Wil jij je stem laten horen en iets betekenen voor je medestudenten binnen FLOT en Fontys? Dan zijn er diverse mogelijkheden om je in te zetten als (bestuurlijk) actieve student!

SDO | Het studentdocentoverleg (SDO) is een overlegorgaan waarin een afvaardiging van studenten en docenten van een opleiding met elkaar spreken over de kwaliteit van de opleiding.

Opleidingscommissie | Binnen FLOT zijn studenten en docenten vertegenwoordigd binnen een opleidingscommissie. De opleidingscommissie brengt advies uit over de Onderwijs- en Examenregeling (OER) en heeft op een aantal punten instemmingsrecht. Over alle aangelegenheden betreffende het onderwijs binnen de opleiding kan gevraagd en ongevraagd advies uitgebracht worden.

IMR en CMR | Aan ieder Fontysinstituut is een Instituutsmedezeggenschapsraad (IMR) verbonden. IMR-leden hebben de directeur van het eigen instituut als gesprekspartner. De IMR wordt periodiek geraadpleegd aangaande OER, curriculumwijzigingen en andere relevante onderwijszaken. De Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) is Fontysbreed de gesprekspartner van het College van Bestuur over zaken op het gebied van onderwijs, organisatie en financiën. Als student kun jij je verkiesbaar stellen voor de IMR of de CMR.

Meer informatie? Meld je bij de coördinator van je opleiding of raadpleeg de [portal](#).

6.2 Studieverenigingen

FLOT kent drie erg leuke studieverenigingen: Herodotus, Omnia Bèta en Lingua. Zij organiseren verschillende sociale activiteiten en ook activiteiten gerelateerd aan leraarschap. Leuk extraatje: als lid kun je ook nog eens je studieboeken bestellen met korting!

Herodotus is de studievereniging voor studenten die studeren bij een lerarenopleiding van Gamma: Aardrijkskunde, Geschiedenis, Economie, Maatschappijleer en Levensbeschouwing.

Omnia Bèta is de studievereniging voor studenten die studeren bij een lerarenopleiding van Bèta: Biologie, Gezondheidszorg en Welzijn, Natuurkunde, Scheikunde, Omgangskunde, Wiskunde en Science & Technology.

Lingua is de studievereniging voor studenten die studeren bij een lerarenopleiding van Alfa: Duits, Engels, Frans, Nederlands en Spaans.

Meer weten? Ga naar: [website Herodotus](#) of mail herodotus@fontys.nl [website Omnia Bèta](#) of mail omniabeta@fontys.nl [website Lingua](#) of mail bestuur@svlingua.nl

Hoofdstuk 7 | Contactgegevens FLOT

Fontys Lerarenopleiding Tilburg | Prof. Goossenslaan 1-01, Campus Stappegoor (P1) | 5022 DM Tilburg

Bij de balie van het [Bedrijfsbureau studentzaken en stagezaken \(D1.13\)](#) kun je terecht voor administratieve vragen over je inschrijving, rooster, cijferregistratie, diplomering, stage etc.

Contact studentzaken:

T: 08850 74288

E: studentzakenflot@fontys.nl

Contact stagezaken:

T: 08850 74299

E: stagezakenflot@fontys.nl

Beschrijving Onderwijseenheden

Professioneel Handelen hoofdfase – Professioneel Handelen afstudeerfase

Algemeen

Naam onderwijseenheid:	Hoofdfasestage en Afstudeerstage
Engelse vertaling	Traineeship main phase and final traineeship
SBU/ EC's:	336 / 12 en 420 / 15
Studiejaar + periode:	Studiejaar 2020-2021, periode 1, 2, 3 en 4
Ingangseisen:	Professioneel Handelen afstudeerfase: Hoofdfasestage voldoende behaald
Aanwezigheidsplicht:	Ja

Plaats van de onderwijseenheid in het onderwijsprogramma

Werkplekieren, ofwel stage lopen, is een groot onderdeel van de kopopleiding. De student dient zelf een stageplaats te vinden. Voor vragen hierover zie de [portal](#).

Doelen en inhoud

Voor meer informatie rondom de doelen, de inhoud en de toetsing van het Professioneel Handelen zie de Studiewijzer Professioneel Handelen in de beroepspraktijk, zoals gepubliceerd op de [portal](#).

Inhoud

	Hoofdfase stage	Afstudeerstage
De mate van zelfstandigheid	Toezicht en onder begeleiding	Zelfstandig (met begeleiding op afstand)
De mate van complexiteit van de context	Complex	Professioneel
De mate van volledigheid van de handeling	Analyseren	Toepassen en evalueren

De student verzorgt tijdens de afstudeerstage ongeveer 150 lessen/onderwijsactiviteiten.

Werkwijze en organisatie

Je bent als student zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stageplaats, waarbinnen je ook les geeft aan grotere groepen. *Voor het afronden van de opleiding middels een representatie dien je aantoonbaar aan een groep van minimaal 8 leerlingen les te geven.*

Op de portal > stage is meer informatie te vinden over procedures, aanvullende documenten en een stappenplan.

Daarnaast ben je als student verantwoordelijk voor het aanmelden van je stage bij het stagebureau. Ook hierover is meer informatie te vinden op de portal > stage.

Literatuur en leermiddelen

Zie aangeboden documenten op de portal > stage > documenten bachelor.

Toetsing

De procedure voor afronding van je werkplekieren is te vinden op de portal > stage.

Onderwijs verzorgen

Algemeen

Naam onderwijseenheid:	Onderwijs verzorgen
Engelse vertaling:	Provide education
SBU/ EC's:	364 / 13
Studiejaar + periode:	Studiejaar 2019-2020, periode 1 en 2
Ingangseisen:	Geen
Aanwezigheidsplicht:	Ter voorbereiding op je ontwikkelingsgerichte representatie dien je actief aanwezig te zijn. De activiteiten tijdens én buiten de bijeenkomsten vormen een basis voor het afronden van deze onderwijseenheid.

Plaats van de onderwijseenheid in het onderwijsprogramma

De onderwijseenheid: onderwijs verzorgen valt binnen de leerlijn '**Professionele Vorming en Algemene Didactiek**': Leerlingen verdienen bekwame en gekwalificeerde docenten die onderwijs geven dat uitdaagt, uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met eventuele beperkingen. Als leraar begeleid je leerlingen in hun ontwikkelproces en zoek je naar mogelijkheden om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Hier heb je een breed pedagogisch, algemeen didactisch en organisatorisch palet voor nodig. Het vraagt om een stevig theoretisch fundament, zoals je dat ook kunt teruglezen in de 'generieke kennisbasis tweedegraads lerarenopleidingen'.

Je maakt als student kennis met het werkveld en het lesgeven. Je wordt je in deze onderwijseenheid bewust van actoren die een rol spelen bij het geven van onderwijs. Je bouwt een handelingsbasis op waarmee je in het werkveld zelfstandig onderwijs kunt verzorgen.

Vanuit de aangeboden basis zal je gaan inzoomen op de interactieprocessen en actoren in een onderwijsomgeving die van invloed zijn op het geven en ontwikkelen van lessen.

Je maakt kennis met een didactische lijn, waarmee je vanuit algemene didactische kennis en modellen gaat starten met het ontwikkelen, observeren en uitvoeren van leeractiviteiten en leren.

Daarnaast leer je naar onderwijs te kijken vanuit pedagogische perspectieven, pedagogische modellen, het leerproces, jouw docentschap en je eigen handelen.

Hierbij leer je om een kritisch, onderzoekende, reflectieve houding te hebben en om voortdurend theorie, praktijk en het ik te verbinden.

Doelen en inhoud

Doelen

De student communiceert schriftelijk in helder en in correct Nederlands op niveau 4F.

Naast dit taaldoel zijn er drie grote thema's: **Educatie, Relatie en Ontwikkeling**.

Per thema zijn leeruitkomsten geformuleerd met bijbehorende doelen. Er worden dus drie leeruitkomsten onderscheiden.

Binnen de drie grote leeruitkomsten worden 'sub'-concepten onderscheiden die binnen de betreffende leeruitkomsten aan bod zullen komen.

De drie leeruitkomsten staan de gehele opleiding centraal. In deze eerste twee periodes zal je hierbinnen je richten op het hoofd faseniveau.

NB: in principe ben je gedurende de gehele opleiding met alle drie de leeruitkomsten (en daarbinnen dus alle concepten en sub-concepten bezig). Uiteindelijk dient immers alles aan het eind van de opleiding op afstudeerniveau te zijn. De opleiding kan keuzes maken in welke onderwerpen, wanneer aan bod komen. De planning wordt besproken tijdens de lessen.

Concept Educatie

Leeruitkomst: *De student bereidt voor en voert samenhangende leeractiviteiten of lessen uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied en reflecteert en evalueert het leerproces en leeropbrengsten van de samenhangende leeractiviteiten en lessen, gebruikmakend van afwisselende en activerende werkvormen volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof waarbij tegemoet gekomen wordt aan de verschillende leerbehoeften van de leerlingen.*

Hoofddoel: De student dient binnen de leeruitkomsten expliciet aandacht te hebben voor zijn onderwijsvisie en invulling van het onderwijs. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Katalysator** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *motiveren, stimuleren en activeren*)
- **Context** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *de lerende, de school in de samenleving, schoolconcepten*)
- **Leertheorieën** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *behaviorisme, cognitivisme en constructivisme*)
- **Creativiteit** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *divergeren, inspiratie en expressie*)

Concept Relatie

Leeruitkomst: *De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met zijn collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn. Daarbij communiceert en handelt de student respectvol vanuit zijn professionele rol naar betrokkenen zoals ouders en professionals en gebruikt hun expertise bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van zijn eigen onderwijs.*

Hoofddoel: De student dient binnen de leeruitkomsten expliciet aandacht te hebben voor zijn visie en invulling m.b.t. inter- en intra-persoonlijke relaties in de onderwijscontext. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Veilige leeromgeving** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *inclusie, samenwerken, groepsdynamica, klassenmanagement*)
- **Communicatie** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *individuele communicatie en groepscommunicatie*)
- **Pedagogische functie/opdracht** van de docent. (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *tact, de karaktervolle docent, Bildung & burgerschap*)

Concept Ontwikkeling

Leeruitkomst: *De student onderzoekt zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen en kan op basis van een zelfbeoordeling, gebaseerd op zelfreflectie en feedback van anderen, zelfstandig richting en vorm geven aan zijn ontwikkeling als professional.*

Hoofddoel: De student heeft zicht op zijn eigen ontwikkeling als professional in het onderwijs. Hij kan zijn eigen handelen in de klas navolgbaar maken en verantwoorden in het pedagogisch, didactisch en ethisch domein.

Binnen de ontwikkeling vindt een integratie plaats van het geleerde binnen de praktijk van de stageschool, de lessen algemene didactiek en de lessen vakdidactiek. Centraal staat de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de toekomstige docent. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Reflectie** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *reflectiemodellen en verantwoording, kritisch onderzoekende houding, verbinden theorie-praktijk-ik*)
- **Professioneel zelfverstaan** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *psychologische basisbehoeften, normatieve professional, persoonlijke professionaliteit*)

Inhoud

Het docentschap en alle facetten die daarbij horen staan centraal. De eerder genoemde concepten en deelconcepten bieden hierin het inhoudelijke kader wat betreft de onderwerpen die horen bij dat docentschap.

Relatie met Kennisbasis

Alle kennisbasisonderdelen komen aan bod.

Werkwijze en organisatie

De kopopleiding is een kort traject, waarin je een nieuw beroep gaat leren. In het beroep van leraar moet je behoorlijk wat (nieuwe) vaardigheden en kennis ontwikkelen. Binnen het aangeboden onderwijs dienen de bijeenkomsten en de leeractiviteiten je bewust te maken van de te ontwikkelen vaardigheden en op te bouwen kennis. Naast het scherp krijgen van je eigen leervragen zal er middels verschillend onderwijsaanbod met de te leren vaardigheden en op te bouwen kennis aan de slag worden gegaan. Hierbij zul je ook regelmatig oefenen en getest worden en ben je mede-afhankelijk van je klasgenoten!

We verwachten dan ook een actieve aanwezigheid.

Literatuur en leermiddelen

Verplichte literatuur

Geplaatste artikelen, opdrachten en bronnen op SharePoint.

Hock, P., & Vass, A. (2017). *Gedragmanagement in de klas. Pocketboek*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461182401

Marzano, R., & Marzano, J.S. (2014). *Wat werkt: Pedagogisch handelen & klassenmanagement. Beknopte uitgave*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461181886

Hattie, J. (2014). *Leren zichtbaar maken. Beknopte uitgave*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461182036

Geerts, W., & Kralingen van, R. (2016 of 2020). *Handboek voor leraren*. Bussum, Nederland: Coutinho. ISBN: 9789046904176 of 9789046907221

Toetsing

Beoordeling Onderwijs verzorgen (364 SBU/ 13 EC's)

Ter afronding van de onderwijseenheid "Onderwijs verzorgen" zal de student een ontwikkelingsgerichte representatie aanleveren waarin de leeruitkomsten op hoofdfaseniveau aangetoond dienen te worden.

Nadere informatie over de toetsing is te vinden op de vaksite. Hou SharePoint en mail in de gaten.

Inleverdatum/ deadline

De deadlines en inleverprocedure zijn te vinden op de vaksite. Hou SharePoint en mail in de gaten.

Reflectieve leraar

Algemeen

Naam onderwijseenheid:	Reflectieve leraar
Engelse vertaling:	Reflective teacher
SBU/ EC's:	280 / 10
Studiejaar + periode:	Studiejaar 2019-2020, periode 3 en 4
Ingangseisen:	Geen
Aanwezigheidsplicht:	Ter voorbereiding op je representatie dien je actief aanwezig te zijn. De activiteiten tijdens én buiten de bijeenkomsten vormen een basis voor het afronden van deze onderwijseenheid.

Plaats van de onderwijseenheid in het onderwijsprogramma

De onderwijseenheid: "Reflectieve leraar" valt binnen de leerlijn '**Professionele Vorming en Algemene Didactiek**': Leerlingen verdienen bekwame en gekwalificeerde docenten die onderwijs geven dat uitdaagt, uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met eventuele beperkingen. Als leraar begeleid je leerlingen in hun ontwikkelproces en zoek je naar mogelijkheden om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Hier heb je een breed pedagogisch, algemeen didactisch en organisatorisch palet voor nodig. Het vraagt om een stevig theoretisch fundament, zoals je dat ook kunt teruglezen in de 'generieke kennisbasis tweedegraads lerarenopleidingen'

Mede vanuit de pedagogische driehoek ga je jouw kritisch reflectieve onderzoekende houding uitbouwen ten aanzien van het onderwijs, de eigen rol binnen het werkveld en het eigen handelen. Hierbij dien je in staat te zijn diversiteit in het onderwijs te identificeren, analyseren en synthetiseren met daarbij specifiek aandacht voor reflectie ten aanzien van diversiteit in relatie tot het eigen handelen. Vervolgens dien je aan te tonen hoe je kennis en vaardigheden hebt geïntegreerd in je handelen, met specifieke aandacht voor diversiteit.

Je zoekt naar sterke en nog te ontwikkelen aspecten die nodig zijn om een goed startbekwaam leraar te worden.

Je verzamelt bewijzen om aan te tonen dat je startbekwaam bent en werkt toe naar afstuderen.

Doelen en inhoud

Doelen

De student communiceert schriftelijk in helder en in correct Nederlands op niveau 4F.

Naast dit taaldoel zijn er drie grote thema's: **Educatie, Relatie en Ontwikkeling**.

Per thema zijn leeruitkomsten geformuleerd met bijbehorende doelen. Er worden dus drie leeruitkomsten onderscheiden.

Binnen de drie grote leeruitkomsten worden 'sub'-concepten onderscheiden die binnen de betreffende leeruitkomsten aan bod zullen komen.

De drie leeruitkomsten staan de gehele opleiding centraal. In deze twee laatste periodes zal je hierbinnen je richten op het afstudeerniveau.

NB: in principe ben je gedurende de gehele opleiding met alle drie de leeruitkomsten (en daarbinnen dus alle concepten en sub-concepten bezig). Uiteindelijk dient immers alles aan het eind van de opleiding op afstudeerniveau te zijn. De opleiding kan keuzes maken in welke onderwerpen, wanneer aan bod komen. De planning wordt besproken tijdens de lessen)

Concept Educatie

Leeruitkomst: De student bereidt voor en voert een onderwijsleertraject uit voor leerlingen in het tweedegraads gebied, reflecteert, evalueert en rapporteert over het leerproces en leeropbrengsten van het onderwijsleertraject, waarin de leerling actief leergedrag laat zien, er rekening wordt gehouden met verschillen in leerbehoeften van leerlingen en actuele en betrouwbare bronnen worden ingezet voor het uitdiepen van een vakmatig thema.

Hoofddoel: De student dient binnen de leeruitkomsten expliciet aandacht te hebben voor zijn onderwijsvisie en invulling van het onderwijs. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Katalysator** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: motiveren, stimuleren en activeren)
- **Context** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: De lerende, de school in de samenleving, schoolconcepten)
- **Leertheorieën** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: behaviorisme, cognitivismen en constructivisme)
- **Creativiteit** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: divergeren, inspiratie en expressie)

Concept Relatie

Leeruitkomst: De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaalemotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. De student verantwoordt en legt uit zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen en dat zijn onderwijs in pedagogische zin van deze tijd blijft. Daarnaast communiceert de student als een startbekwame leraar op een constructieve manier, die bijdraagt aan een doelgerichte werkrelatie, met erkenning van verschillende opvattingen en overtuigingen en andere culturele achtergronden van collega's, leerlingen, ouders en vertegenwoordigers van instellingen buiten de school.

Hoofddoel: De student dient binnen de leeruitkomsten expliciet aandacht te hebben voor zijn visie en invulling m.b.t. inter- en intra-persoonlijke relaties in de onderwijscontext. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Veilige leeromgeving** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: inclusie, samenwerken, groepsdynamica, klassenmanagement)
- **Communicatie** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: individuele communicatie en groepscommunicatie)
- **Pedagogische functie/opdracht** van de docent. (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: tact, de karaktervolle docent, Bildung & burgerschap)

Concept Ontwikkeling

Leeruitkomst: De student laat zien te beschikken over een kritische-reflectieve en onderzoekende houding ten aanzien van het eigen onderwijs-pedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional in verschillende leersituaties in de beroepscontext onderbouwd vanuit verschillende (theoretische) bronnen. In een zelfbeoordeling betreft de student de feedback van anderen en analyseert op systematische, navolgbare en resultaatgerichte wijze zijn praktijksituatie.

Hoofddoel: De student heeft zicht op zijn eigen ontwikkeling als professional in het onderwijs. Hij kan zijn eigen handelen in de klas navolgbaar maken en verantwoorden in het pedagogisch, didactisch en ethisch domein.

Binnen de ontwikkeling vindt een integratie plaats van het geleerde binnen de praktijk van de stageschool, de lessen algemene didactiek en de lessen vakdidactiek. Centraal staat de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de toekomstige docent. Hierbij dient aandacht te zijn voor de volgende sub-concepten:

- **Reflectie** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: reflectiemodellen en verantwoording, kritisch onderzoekende houding, verbinden theorie-praktijk-ik)

- **Professioneel zelfverstaan** (de volgende onderwerpen hebben/krijgen daarbinnen *tenminste* een plek: *Psychologische basisbehoeften, normatieve professional, persoonlijke professionaliteit*)

Inhoud

Verdieping in het docentschap en alle facetten die daarbij horen staan centraal. De eerder genoemde concepten en deel-concepten bieden hierin het inhoudelijke kader wat betreft de onderwerpen die horen bij dat docentschap.

Je bent actief bezig met jouw kritisch reflectieve onderzoekende houding uit te bouwen ten aanzien van het onderwijs, de eigen rol binnen het werkveld en het eigen handelen.

Relatie met Kennisbasis

Alle kennisbasisonderdelen komen aan bod.

Werkwijze en organisatie

De kopopleiding is een kort traject, waarin je een nieuw beroep aan het leren bent. In het beroep van leraar moet je behoorlijk wat (nieuwe) vaardigheden en kennis ontwikkelen. Binnen het aangeboden onderwijs dienen de bijeenkomsten en de leeractiviteiten je bewust te maken van de te ontwikkelen vaardigheden en op te bouwen kennis. Naast het scherp krijgen van je eigen leervragen zal er middels verschillend onderwijs- aanbod met de te leren vaardigheden en op te bouwen kennis aan de slag worden gegaan. Hierbij zal je ook regelmatig oefenen en getest worden en ben je mede-afhankelijk van je klasgenoten! We verwachten dan ook een actieve aanwezigheid.

Literatuur en leermiddelen

Verplichte literatuur

Geplaatste artikelen, opdrachten en bronnen op SharePoint.

Hock, P., & Vass, A. (2017). *Gedragsmanagement in de klas. Pocketboek*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461182401

Marzano, R., & Marzano, J.S. (2014). *Wat werkt: Pedagogisch handelen & klassenmanagement. Beknopte uitgave*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461181886

Hattie, J. (2014). *Leren zichtbaar maken. Beknopte uitgave*. Vlissingen, Nederland: Bazalt Educatieve Uitgaven. ISBN: 9789461182036

Geerts, W., & Kralingen van, R. (2016 of 2020). *Handboek voor leraren*. Bussum, Nederland: Coutinho. ISBN: 9789046904176 of 9789046907221

Toetsing

Beoordeling Reflectieve leraar (280 SBU/ 10 EC's)

Representatie:

Ter afronding van de onderwijseenheid "Reflectieve leraar" zal de student een representatie aanleveren waarin de leeruitkomsten op hoofdfaseniveau aangetoond dienen te worden

Nadere informatie over de toetsing en toetsingsprocedure volgt. Hou SharePoint en mail in de gaten

Inleverdatum/ deadline

De deadlines en inleverprocedure volgt. Hou SharePoint en mail in de gaten.

Vakdidactiek A en B

Algemeen

Naam onderwijseenheid:	Vakdidactiek A; Vakdidactiek B
Engelse vertaling:	Teaching Skills a; Teaching Skills B
SBU/ EC's:	140/ 5; 140/ 5
Studiejaar + periode:	Studiejaar 2019-2020, periode 1 en 2; periode 3 en 4
Ingangseisen:	Geen
Aanwezigheidsplicht:	De activiteiten tijdens én buiten de bijeenkomsten vormen een basis voor het afronden van deze onderwijseenheid.

Plaats van de onderwijseenheid in het onderwijsprogramma

Deze module vormt samen met je stage en de modules algemene didactiek de Kopopleiding waarin je leert om zelfstandig lessen te geven in het tweedegraads lerarenveld waarbij je leerlingen en studenten iets gaat leren. Daarbij heeft de Kopopleiding leren gedefinieerd als verbinden om samen te leven. De module is uitgewerkt aan de hand van het besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel. De bekwaamheidseisen zijn uitgewerkt in de onderwijsconcepten Educatie en Relatie. Deze module richt zich vooral op het concept educatie en richt zich inhoudelijk op het schoolvak waarvoor je opgeleid wordt. Meer specifiek richt je jezelf in deze module op je vakdidactische vaardigheden zoals dat verwoord is in de kennisbasis van de tweedegraads lerarenopleidingen van het vak waarin je bevoegd wordt.

Relatie met Kennisbasis

De focus ligt op het vakdidactische onderdeel van de kennisbasis van het vak.

Werkwijze en organisatie

De kopopleiding is een kort traject, waarin je een nieuw beroep aan het leren bent. In het beroep van leraar moet je behoorlijk wat (nieuwe) vaardigheden en kennis ontwikkelen. Binnen het aangeboden onderwijs dienen de bijeenkomsten en de leeractiviteiten je bewust te maken van de te ontwikkelen vaardigheden en op te bouwen kennis. Naast het scherp krijgen van je eigen leervragen zal er middels verschillend onderwijs- aanbod met de te leren vaardigheden en op te bouwen kennis aan de slag worden gegaan. Hierbij zal je ook regelmatig oefenen en getest worden en ben je mede-afhankelijk van je klasgenoten! We verwachten dan ook een actieve aanwezigheid.

Literatuur en leermiddelen

Verplichte literatuur

Geplaatste artikelen, opdrachten en bronnen op Sharepoint.

Geerts, W. & van Kralingen, R. (2011 of andere versie). *Handboek voor Leraren*. Bussum: Coutinho.

Geadviseerde literatuur

Geplaatste artikelen, opdrachten en bronnen op Sharepoint.

Toetsing

Nadere informatie over de toetsing en toetsingsprocedure volgt.

Hou SharePoint en mail in de gaten

Inleverdatum/ deadline

De deadlines en inleverprocedure volgt. Hou SharePoint en mail in de gaten.